

Järgmisel aastal on Virumaa paeaasta

Sellel aastal välja kuulutatud Pandivere paeaasta kasvab järgmisel aastal terve Virumaa paeaastaks ning korraldajad loodavad, et aastal 2011, kui Tallinnast saab Euroopa kultuuripealinn, tähistatakse paeaastat juba terves Eestis.

Veebruaris Pandivere piirkonna tegevusgrupi Paigiga tutvumas käinud MTÜ Virumaa Koostöökogu leppis sealsete kolleegidega kokku, et sel aastal Paigi eestvedamisel toimuv Pandivere paeaasta kasvatakse kahe Leader-tegevusgrupiga ülevirumaaliseks.

Teatepulk antakse üle

“Pandivere tegi meile ettepaneku paeaasta korraldamiseks ning meie läksime selle üritusega kaasa,” tunnistas Virumaa koostöökogu tegevjuht Aili Ilves. “Tegelikult on ju terve Virumaa paega kaetud,” lisas ta.

Praguseks on ettevalmistustega jõutud nii kaugele, et esimene üritus toimub juba 11. septembril, kui Muugal tuleb kokku Pandivere paekonverents. Sinna on oodatud nii Virumaa koostöökogu delegatsioon kui ka teised Virumaa Leader-tegevusgruppide esindajad.

Sellel üritusel antakse üle paeaasta hoidja tiitel, mis Lääne-Virumaa poolelt läheb kõigi eelduste kohaselt SA Virumaa Muuseumid juhile Ants Leemetsale. Ida-Virumaa poolel pole paeaasta hoidja isik veel kindel, ilmselt saab selleks Ida-Viru maavanem Riho Breivel. Lisaks antakse paeaasta kandja tiitel kõiki-dele tegevusgruppidele.

Liigub mööda Virumaad

Pandivere piirkonna Leader-tegevusgrupp Paik on mitmel

aastal 29. märtsil tähistanud Lennart Meri sünniaastapäeva tulederivi süütamisega Ebavere mäest Kaali kraatrin. See on meteoridi teekond, millest Meri räägib oma raamatus “Hõbevalge”.

“Oleme rääkinud võimalusest, et järgmisel aastal toimub see üritus hommikul. Pandivere paeriik tooks oma tule ja kivi edasi Virumaa südamesse,” tutvustas Ilves üritust, mis kuulutaks Virumaa paeaasta algust.

Ehkki Virumaa geograafiline keskkoh on Sirtsis soos, siis varakevadel seal üritust korraldama ei hakata ning tuli ja kivi peaksid jõudma Tallinna-Narva maantee ääres kõrgemal künkal asuvasse Kõrtsialuse külastuskeskusesse.

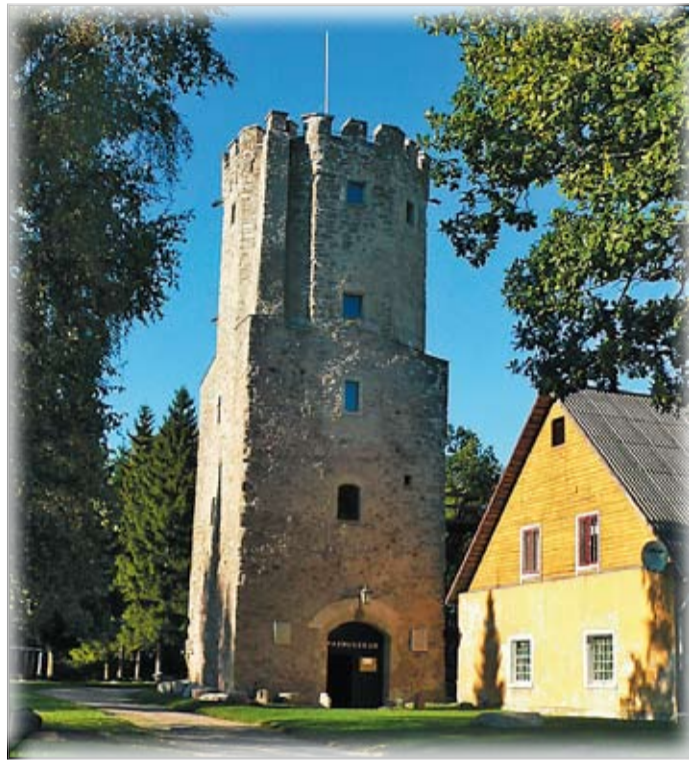
Sealt edasi peaks tuli liikuma kõiki tegevusgruppe mööda Virumaal ning jõudma lõpuks Rakverre.

“Kõik inimesed ja piirkonnad võiksid mõelda, milliseid paega seotud üritusi võiks piirkonnas veel olla. Kui kivi ja tuli liiguvad märtsist juunini mööda Virumaad ringi, siis võiks temaatiline üritus olla vähemalt iga paari nädala tagant,” kutsus Ilves üles kõiki inimesi paeaasta toimumisse oma osa panema.

Seotud meeste tantsupeoga

Tuli peaks mööda tegevusgruppe liikuma juuni keskpaigani, kui toimuvad Rakvere linna päevad ning selle raames meeste tantsupidu.

“Meil tekkis idee, et miks

Ennast paeriigiks nimetavast Pandiverest, millel on oma paemuseum, on pärit ka Virumaa paeaasta idee.

AIN AASA

ei võiks sellel peol olla pae-teemaline meestetants,” rääkis Ilves, kelle sõnul jäid nad selle ideega veidi hiljaks, kuna tantsupeo kava oli juba kokku pandud. Küll aga on legendaarne Rakvere tantsujuht Maie Orav valmis pae-teemalise tantsuseade meeste tegema ning tema juhitud Tarvanpää rühma mehed kannavad selle ka ette. Ainult et mitte tantsupeol, vaid pae-teemalisel üritusel Rakvere linnuses.

Lisaks tantsule peaks sellel peol ette kantama ka lugusid paekivist ning mängitama mängu, mis paekiviga seotud. Selleks kuulutavad Virumaa paeaasta vedajad koolides välja konkursi, kust lastelt oodatakse kirjutisi paekivist ning ideid, mis mängu paeki-

viga mängida saab.

“Me loodame, et nendest juttudest tuleb välja ka mõni muinaslegend paekivi kohta või mõni müütiline tegelane,” ütles Ilves.

Meeste tantsupeolt peaks paeaasta sõnum edasi liikuma juba igasse Eesti maakonda. “Võimalik, et anname sümbolise kivi igas maakonnas mõne paekivist ehitise valdajale. On selleks siis mõni linnus või kultuurimaja,” selgitas Ilves, kelle sõnul võiks see edasi kasvada Eesti paeaastaks 2011. aastal.

Otsust selle kohta, et 2011. aasta võiks Eestis olla paeaasta, vastu võetud ei ole, kuid kaks tegevusgruppi teevad selle nimel tööd.

Põhjalikum eeltöö toob parema tulemuse

28. septembril avaneb teine taotlusvoor meetmetes “Piirkonna kompetentsi tõstmine” ja “Noored maale”, mis tähendab, et vajadusel tuleks kokku leppida konsultatsiooniaeg ning viia ennast kurssi veidi uuenenud määrusega.

Kui esimese taotlusvooruga eel oli kaks kuud aega konsultatsiooni saamiseks, siis tegelikult ei käinud sel ajal Virumaa koostöökogu kontorist nõu küsimas keegi. Inimesed tulid oma muredega tegevjuht Aili Ilvese ukse taha alles siis, kui oli käes taotluste esitamise aeg, mis tähendas lisakoormust nii taotlejatele kui vastuvõtjatele.

Voorud lahku

“Tänu sellele oli koormus väga suur ning abiotsijate saba kogu aeg ukse taga. Selle vältimiseks tahaksin inimestele panna südamele, et nad lepiksid konsultatsiooniajaks kokku võimalikult vara,” rõhutas

Ilves, kelle sõnul teeb see elu kergemaks nii taotluste esitajatel kui ka vastuvõtjatel, kuna asjade kuhjumisel võib jääda osa detaile kahe silma vahele.

Just seetõttu kaalub Virumaa koostöökogu võimalust jaotada taotluste avamine kaheks: eraldi taotlusvoor kuulatakse välja investeerimismeetmele ning kaks ülejäänud meetet, “Piirkonna kompetentsi tõstmine” ning “Noored maale”, avatakse alles pärast seda, kui otsus investeringute kohta on tehtud.

Ilvese sõnul peaksid projektkirjutajad, kes tahavad sügisiselt avatavast taotlusvoorust toetust küsida, tegema ära korraliku eeltöö. Esmalt peaks ennast kurssi viima määruses

tehtud muudatustega. Lisaks on uus ka taotlusvorm, mis teeb elu lihtsamaks nii taotlejate kui ka nende vastuvõtjate jaoks.

Tegevus kirjutaja lahti

“Projekti koostamisel on oluline, et see sisaldaks konkreetse tegevuse kirjeldust,” ütles Ilves. “Eelmises vooorus oli taotlusi, kus olid kirjas ainult emotsioonid. Need võivad ka olla, aga sisu peab olema - see on hindamiskomisjonile aluseks otsuse tegemisel.”

Ilvese sõnul oli esimeses taotlusvoorust väga tugevaid projekte. Nende kirjutajad täpsustasid üldjuhul mõnda üksikut asja. Samas oli hulgaliselt ka neid, kes tunnistasid, et nad vajavad projekti koostamisel abi. “Inimest on kerge aidata siis, kui tal on olemas selge

nägemus tulemusest, mida ta tahab saavutada ning ta on teinud ära vajaliku eeltöö, näiteks võtnud hinnapakkumised.”

Hästi ja selgelt lahti kirjutatud projekt on heaks eelduseks raha saamisel. Seda enam, et sügiseses taotlusvoorust on raha vähe ning toetuse saamiseks tuleb teistega konkureerida. “Oleme kõige väiksema eelarvega Leader-tegevusgrupp, mis tähendab, et peame hea seisma selle eest, et raha läheks tõesti õigesse kohta,” lausus Ilves.

Piirkonna kompetentsi meetmes jagatakse sügisel 220 000 krooni, millele juba praeguse seisuga hakkab kandideerima vähemalt kolm projekti, mille üldsumma ületab ette nähtud summat. Noortele suunatud meetmes läheb jagamisele 500 000 krooni, mis on pea kaks korda vähem, kui kevadeses voorus.

Leaderdajad pidasid Lätis suvepäevi

Elmisel aastal Viljandis toimunud Leaderi suveseminar, mis on sisuliselt tegevusgruppide suvepäevad, kolis sellel aastal 10 kilomeetrit Eesti piirist lõuna poole Lätti, et jagada naabritele kasulikke näpunäiteid.

MTÜ Virumaa Koostöökogu tegevjuhi Aili Ilvese sõnul oli põhjus suvepäevadega Lätti kolida proosaline: Leaderi uue määruse järgi ei ole Eestis kasvanud käibemaksumäär abikõlblik, samas kui välismaal korraldatud üritused on ilma käibemakseta. Teisalt tahtsid eestlased jagada oma kogemusi ja õpetusi lõunanaabritele, kes on eestlastest Leader-tegevuses sammu-kese maha jäänud.

“Uued riigid liitusid Leader-tegevusega üheaegselt ning kui muudes tegevustes on lätlased sama kaugel kui meie, siis nende võrgustikuüksus ei ole praegu veel sellel tasemel nagu meie maamajanduse infokeskus, mis loodi Euroopas ühe esimesena ja on praeguseks tegutsenud kaks aastat,” selgitas Ilves.

Selleks, et üksteisele kogemusi jagada, toimus seminar, kus oma tegemistest rääkisid vaheldumisi eestlased ja lätlased. “Meie andsime ülevaate sellest, millal tegevusgrupid on asutatud, kui palju on meil liikmeid, milline on eelarve ja kuidas see jaguneb ning missugused on meie eesmärgid ja kuidas neid saavutada. Läti kolleegid tegid aga oma tegemistest nii üksikasjalise ettekande, et päris lõpuni ma nende tegevusest aru ei saanudki,” ütles Ilves, kelle ülesandeks oli seminaril tutvustada Virumaa koostöökogu.

Lätlased viisid külalised vaatama küla keskuses projektitootusega renoveeritud hoonet, kus asuvad koos nii valla- kui kultuurimaja. “Kunagine saal on jõusaali arvelt poole väiksemaks ehitatud ja keskuse all asub saun. Väga ilus koht,” kiitis Ilves. Ehkki keskuse tegemiseks ei ole kasutatud Leader-toetust, tunnustab Ilves, et see on hea näide projektiraha kasutamisest ning kohti ja oskust, kus Leader-toetust ära kasutada, on Lätis küll.

Esimese seminaripäeva lõpus oli kavas taidlusprogramm, kus lätlased tegid rahvalikke mängu. Eestlastele jäeti 15 minutit, mille sisustamiseks tehtud konkursil jäi sõelale ka Virumaa koostöökogu ja Kirderanniku koostöökogu välja pakutud labajalavass. “Lisaks oli meil veel väike taidluskava, mis päädis Lätiga seotud laulude laulmisega. Kusjuures laulu “Puhu tuul” laulsime läti keeles,” meenutas Ilves.

Virumaa koostöökogu käis maapäeval

Virumaa koostöökogu esindajana maapäeval käinud Aili Ilvese sõnul pakkus ettevõtluse teemal arutanud töörühm uusi ideid inimeste rakendamiseks.

Liikumise Kodukant kongress, mis toimub üle kahe aasta, võttis luubi alla ettevõtluse ja ettevõtlikkuse. Ilvese sõnul arutati töörühmas, kuhu kuulus nii Leader-tegevusgruppide juhte, külade esindajaid, ettevõtjaid kui ka väliskülalisi, võimalusi ettevõtluse arendamiseks maapiirkonnas. “Arutleti teemal, kuidas kasutada ära oma võimalusi nii, et igaüks leiaks oma koha,” selgitas ta.

“Kui viimasel ajal on meedias välja pakutud võimalust, et töötud võiksid metsa mustikale minna, siis meie arutasime teemat, et mida see inimene peaks nende mustikatega pärast ette võtma,” rääkis Ilves, kelle sõnul ei luba riigi bürokraatiamasin kodu moosiks keedetud marju müüki panna.

Ühe lahendusena tuli välja võimalus kasutada sellesama moosi keetmiseks näiteks lasteaia või kooli sööklad, mis vastavad kõigile tervisekaitseõuetele ja seisavad suvel nagunii jõude. “Seltsil juhul saaks spetsialisti käe all keeta moosiks nii metsast kui koduaiast korjatud marjad ning neid hiljem ühiselt turustada. Või võib neid pakkuda sellelesamale lasteasutusele,” rääkis Virumaa koostöökogu tegevjuht.

Lisaks pakkusid soomlased välja idee, et eestlased võiksid enam pakkuda ka põllumajandusturismi, mis on Soomes väga levinud: inimesed maksavad võimaluse eest korjata korvitaids maasikaid.

Vana-Kuuste mõisakool, kuhu laste kõrvale mahub tegutseda ka külaselts.